

Исидора ТОЧАНАЦ РАДОВИЋ
Историјски институт
Београд

РЕЗОЛУЦИЈА ЦАРА КАРЛА VI ИЗ 1720. ГОДИНЕ*

Анстракт: У раду који следи приказана је Резолуција из 1720. године којом је цар Карло VI одговорио на српске жалбе упућене са Народно-црквеног сабора у Даљу 1718. године. Резолуција из 1720. године садржи значајне податке о проблемима који су тиштили народ и Српску православну цркву у Хабзбуршкој монархији у периоду након рата против Османског царства (1716-1718).

Кључне речи: Срби, Хабзбуршка монархија, 18. век, Народно-црквени сабор, митрополит Вићентије Поповић, цар Карло VI, Резолуција.

Народно-црквени сабор Карловачке митрополије, одржан у Даљу новембра 1718. године, упутио је цару Карлу VI представку са обједињеним жалбама српског становништва у Хабзбуршкој монархији. Највећи део жалби изнетих на Сабору односио се на повећане дажбине и радне обавезе које је становништво, умањено и осиромашено током рата против Османског царства (1716-1718), тешко подносило. Своје *муке* и *теготе* на Сабору саопштили су представници Провинцијала, и они који су живели под управом Дворске коморе, и они са приватних властелинастава, као и представници војних крајина, а чуле су се и жалбе посланика свештенства

* Рад је настао као резултат истраживања на пројекту Министарства просвете и науке Републике Србије *Од универзалних царстава ка националним државама. Друштвене и политичке промене у Србији и на Балкану* (Ев. бр. 177030).

због непоштовања права и положаја Српске православне цркве у Монархији. Сабор је својом представком молио владара да олакша положај српском становништву и заштити га од разних злоупотреба.¹

Било је потребно готово две године да цар Карло VI одговори на саборску представку. У том периоду она је прошла дуг пут кроз царске институције у којима је о њој расправљано, до коначне одлуке коју је донео владар. Спора процедура извазвала је забринутост митрополита Вићентија Поповића. Током свог боравка у Бечу, децембра 1719. године он је предао нову представку владару која је садржала поновљене жалбе са Сабора у Даљу, али и два нова *пункта* која су се односила на Србију, како је писао београдском митрополиту Мојсију Петровићу.²

Коначна одлука о српским жалбама донета је у Бечу августа 1720. године.³ Саопштена је у виду Резолуције коју је Карло VI објавио преко Дворског ратног савета, 7. септембра 1720. године.

Резолуција цара Карла VI из 1720. године, о којој је овде реч, састоји се из увода и 22 тачке подељене у две једнаке целине. У уводном делу владар, између осталог, наводи да је преко митрополита Вићентија Поповића и његових посланика примио молбу о којој су прво расправљали Дворски ратни савет и Дворска комора, односно Неоаквистичка комисија, а затим је представљена њему. Констатовано је да су проблеми на које се становништво жалило, највећим делом, настали као последица недавно завршеног рата, и истакао је да зна да посебан терет представља *квартир*. Реч је о обавези домаћег становништва да, због непостојања довољно касарни, прима царске војнике на тзв. зимски конак и да им обезбеди храну, огрев и све друго што им је било потребно. Будући да су са свих страна стизале жалбе, намера владара била је да путем Резолуције коју објављује, олакша положај народу. Упутио ју је надлежним институцијама, а пре свих генералу барону Бекеру, заповеднику Посавске крајине, и Коморској инспекцији у Осијеку, који ће по њој поступати.

¹ Д. Руварац, *Тужба обичне народна цесарском величеству*, Српски Сион 15 (1905), 248-249; Ф. Ваничек, *Историја Војничке крајине или историја васцелог српског народа са ове и са оне стране Дунава, Саве, Уне, Врбаса тако и приморја (од 1538=335 година)*, Нови Сад 1880, 286; С. Гавриловић, *Срем од краја XVII до средине XVIII века*, Нови Сад 1979, 67; И. Точанац, *Српски народно-црквени сабори (1718-1735)*, Београд 2008, 189-190, 199-200.

² Д. Руварац, *Мојсије Петровић, митрополит београдски 1713-1730*, Споменик СКА 34 (1898), 170.

³ И. Точанац Радовић, *Писма карловачког митрополита Вићентија Поповића из Беча (1719-1720)*, Мешовита грађа (Miscellanea) 31 (2010), 147.

Првих 11 тачака Резолуције посвећено је проблемима *Земље*, како стоји у тексту, и они се могу груписати у три целине. Највећи део односи се на жалбе становништва тзв. провинцијалног, односно цивилног дела Славоније и Срема. Владар је, као прво, обећао да ће бити спроведен нови попис имовине и становништва, *ланд-коншикрипција*, на основу кога ће бити одређен праведан порез *порција*, односно контрибуција. Узео је у заштиту становништво од злоупотреба које су чинили царски официри и чиновници по питању *форшпана*, подвоза, и *сараора*, радне обавезе поправљања путева, мостова, тврђава. Наредио је да се смањи цена брашна које је, због глади која је погодила Славонију и Срем 1718. године, позајмљено становништву из војних магацина и том приликом обрачунато по превисокој цени.⁴ У Резолуцији су поменуте и жалбе поданика, тада јединог, приватног властелинства у Срему, Одескалкијевог.⁵ Одговарајући на тужбе за насиље и злоупотребе које је чинио намесник властелинства, цар је неодређено обећао да ће тамошњем становништву дати *достојну правцу* када се изврши најављени попис.

Одлуку о притужбама војних крајина Карло VI је, по обичају, препустио Дворском ратном савету. Међутим, он није могао да прећути многобројне жалбе *милитара* да су им наметнуте, до тада непознати, порези и радне обавезе зависних сељака.⁶ Због тога је наредио да се војничка села не оптерећују без потребе обавезом *квартира*, и изјавио да му је намера да цео граничарски састав доведе у *достојно стање*.

Две тачке првог дела Резолуције посвећене су и областима освојеним у недавно завршеном рату против Османског царства, Доњем Срему⁷, делу Баната између река Мориш и Дунава, и Србији. Становницима

⁴ Више о томе види у: С. Гавриловић, *Срем*, 63, 95.

⁵ Поменуто властелинство добио је 1697. године принц Ливије Одескалки од цара Леополда I на име 325.000 форинти позајмљених за вођење рата против Османског царства (1683-1699). Будући да Ливије Одескалки није имао директног наследника, властелинство је, према одредбама даровнице, после његове смрти 1703. године стављено под управу Дворске коморе. Коморска управа трајала је до 1714. године када је у посед уведен индиректни наследник претходног власника, Балтазар Ербе Одескалки. Види: Д. Ј Поповић, *Племство /у:/* [Војводина, II, Нови Сад 1941], 114; С. Гавриловић, *Срем*, 21-22, 53, 57.

⁶ Крајишници су имали статус слободних сељака и обављали су бесплатну војну службу у замену за поседе неоптерећене дажбинама које су имали зависни сељаци. Види: В.С. Дабић, *Војна крајина: Карловачки генералат (1533-1746)*, Београд 2000, 20-21, 31.

⁷ Карловачким миром 1699. године Срем је био подељен између Хабзбуршке монархије, којој је припао тзв. Горњи, и Османског царства, коме је припао тзв.

тих области Карло VI признао је право повратка у домовину, односно да се, уколико желе, преселе на територију која је остала под османском влашћу (*iure postliminii*). Онима који реше да остану у *Новоподунављу* цар обећава *слободна лета*, односно опрост од државних пореза. Према једном предлогу из 1719. године тај опрост од пореза за становништво у Србији трајао би једну или две године.⁸

Други део Резолуције односи се на Српску православну цркву у Хабзбуршкој монархији, тј. на Карловачку митрополију. Иако се помињу у тексту, већина жалби Српске цркве није решена овим путем. Владар је неодређено саопштио да ће те жалбе решити када добије допунске податке. Тако је од надлежних институција тражио *информу* и *известије* о црквеном десетку који је римокатоличко свештенство наметнуло и без правног основа узимало од православних становника у Лици и у Угарској, о захтеву да се коначно реши проблем прихода архиепископа, односно да му се потврди право на црквени десетак у Славонији, затим о обнови цркве у Сегедину. Митрополиту Вићентију Поповићу Резолуцијом је потврђено право коришћења властелинства Даљ. Осим тога, у тексту се налази и одредба да у Будимској епархији православни који живе међу римокатолицима морају да славе и њихове празнике, оспорава се Цркви право на *кадуцитет*, имовину световних лица без наследника, и допушта да православни свештеници имају приступ осуђеницима на смрт само један дан пред извршење казне.

Текст Резолуције завршен је пригодном реченицом о царској милости према српском, односно *илиричком или расцијанском* народу.

Поред датума објављивања, 7. септембар 1720. године, Резолуција је, по обичају Хабзбурговаца, датована и према годинама владавине Карла VI Светим римским царством (девета година), Шпанијом (седамнаеста), Мађарском и Чешком (десета). Поред цара, потписали су је принц Еуген Савојски, председник Дворског ратног савета, и Јосиф Антоније од Етела, референдар, односно секретар Дворског ратног савета.

Митрополит Вићентије Поповић је са олакшањем дочекао Резолуцију, која је обнародована на Народно-црквеном сабору одржаном у манастиру Хоново, јануара 1721. године.

Резолуција цара Карла VI из 1720. године сачувана је у преводу на српскословенски језик. Превод званичних царских одлука и наредби био

Доњи Срем. Пожаревачким миром 1718. године Срем је обједињен под Хабзбуршком влашћу.

⁸ С. Пецињачки, *Подаци о прописима и пореским дажбинама у Србији од 1717. до 1719. године*, Мешовита грађа (*Miscellanea*), 3 (1974), 63.

је редовна пракса у Карловачкој митрополији, посебно током прве половине 18. века. У то време, мало људи знало је латински и немачки, језике хабзбуршке администрације. Непознавање, или недовољно познавање тих језика могло је лако да доведе до погрешног тумачења текста и поруке владара. Да би спречили ширење нетачних вести, које су могле да изазову панику у народу, митрополити су давали царска акта на превођење. Постоји могућност да је ова Резолуција преведена још у Бечу.

Превод Резолуције Карла VI данас се чува у Архиву Српске академије наука и уметности у Сремским Карловцима, у фонду Митрополитско-патријаршијски архив „Б“. Написана је ћириличним писмом, српскословенским језиком. Текст превода Резолуције преносимо верно. У тексту смо задржали знак јат ѣ (који се читао е или је), ю (ју), я (ја), щ (шт), џ (џ), њ (њ), њ (и или ј), ы (и). Знак њ (ижица) читао се и, на пример у речи *иллурічески* или в, у речи *австрійски*. Приметна је недоследност у употреби тврдог (ѣ) и меког знака (ѣ), па су поједине речи писане на различите начине (*ва, вѣ, вѣ, вѣ; вамѣ, вамѣ*). Писар у тексту користи два назива за Срем, савремени и антички. Тако је писао у *Срему* и у *Сврми*.

Ради бољег разумевања текста интервенисали смо код интерпункције. Писање речи великим и малим словом прилагодили смо савременим стандардима. У угластим заградама разрешене су скраћенице.

* * *

Беч, 7. септембар 1720. године

Резолуција којом цар Карло VI одговара на жалбе Срба са Народно-црквеног сабора одржаног у Даљу 1718. године.

Кароль, Б[о]жією м[и]л[ос]тію из[а]бранный римскій цесарь и всегда прибавитель ц[еса]рства. [и проч]⁹

Ч[ас]тный, Любезный, Вѣрный, такожде Вѣрны, Любезны!

⁹ Овде је написан знак који означава et cetera, и проче, односно и друго, чиме је обично скраћивана дуга владарска титула. Из техничких разлога нисмо могли да га пренесемо.

Намъ, чрезъ совѣтника Нашего и Восточныя ц[е]ркве гречаскаго закона архіеп[иско]па и мѣтрополита карловачкаго, Ч[ас]тнаго, Любезнаго и Вѣрнаго Нашего Викентіа Поповича, и при ему суще депутатѣ, ва име тамо соживущаго націона данное и въ двадесеть и два пункта, их же един-на-десеть Земле, един-на-десетже тогожде чина ц[е]рковнаго касают се состоящее се молителное писаніе. От Нашего Дворскаго воинственнаго савета и Хоф-коморе со всѣми откврстности предложило се и тимъ ваша тежба найпаче послѣдне прешедшимъ лѣтомъ чрезъ бран претерпленная утѣсненія чрезъ марше, квартирѣ и инья досади въ покорности представленны суть. Кое све Мы во особливое м[и]л[ос]тивѣйшее помилованіе привлекли, при томъ самы вы разсудити будете іако ово тогдашныя откврстности и состояніе иначе недопустило овоже паки ваше само собственное защищеніе и спасеніе требовало, от куду прешедшее обще народной нужди приписати должно. А іакоже по къ вамъ носимой склонности Наше м[и]л[ос]тивѣйшее намѣреніе есть цѣлій націонъ при отпочившихъ Нашихъ высокопочтенныхъ и сродствомъ любезныхъ бывшихъ родителя и Г[оспо]д[и]на брата в[е]л[и]ч[е]ст[а]въ обоихъ цесарей Леополда и Іосифа высокоблаженныя памяти изданныхъ и от Нас м[и]л[ос]тивѣйше потвержденныхъ Привилегіахъ тако далше дѣйствително твердо содержать и его въ правое состояніе поставити и въ немъ обдржавати. Тако и возмнихомъ Мы м[и]л[ос]тиво да занеже н[и]нѣ прешедшіа зими цѣлу Кралевину Славонію купно съ Горнею и Донлою Сврмією съ единую токмо малою то есть Васквечишевою регіментою на кони окупирали, такожде и единнадесет токмо компаніями состоящую се Алкадетову пешачку регіменту съ раномъ опредѣлихомъ¹⁰ и милитарна села от квартира персоналнаго свобождаху се. Была бы тимъ самимъ Земли знаменателнѣже Нашимъ прочимъ наслѣднымъ кралевинамъ и замлямъ особливо ради преждныхъ временъ едино знаменателно облегченіе, Но занеже ваше чрезъ то тежбе на сихъ странахъ непрестанно суть. Тако Мы, еже таковое облегчити и вашимъ сыламъ ничто вышше не налагати, м[и]л[ос]тивѣйше заключихомъ и на всѣхъ мѣсть надлежателства, а именно на Нашего фелдмаршалъ-лайтенанта и коменданта осечкаго и славониске генераловъ-намѣстнике барона от Бекеру, тако подобно и Нашу тамо поставленную Камірал-іншпекцію, заповѣсть дали да

¹⁰ Реч је о Васкезовој коњичкој и Алкаудетској пешачкој регименти које су у јесен 1718. године послате на зимски конак у Славонију и Срем. Према једном извештају из 1720. године њихово издржавање коштало је домаће становништво више од 160.000 форинти (С. Гавриловић, *Срем*, 64-65, 69).

1-во На урежденіе порціи, едина уредна и сноснаа лонд-коншкрипція, тако ради Славоніе, како и еи присовокупившейсе Горныя и Долныя Сврміи, по тогдашнему правому вещественному состоянію учинит се. И таковая еже бы на тую въ распису порциском будущую и правую мѣру узети могли, въ нутрь послет се. А еже

2-го На нѣкоторія милитарныя принесенныя тужбы касает се, Мы м[и]л[ос]тивно отредихом таковое чрез Нашъ Воинственный совѣтъ дворскый еже от прежде и потомком прешедшемъ времени еще въ цѣлости обрѣсти се можетъ изтраживати се и по обрѣтенію на далше запретити. Ащте ли обаче въ будуще таковыя тужбы и ещцесси от обтегченных паргаяхъ покажут се абіе тамошнему комендиртому генералу съ в'помощь пріятіемъ Славоніскыя камерал іншпекціе преднести небывшуже слѣдователному и пристойному дозлетворенію и сатисфакціи къ Намъ потомъ и Нашему здѣшнему Дворскому намѣстничеству имате притещи, гдѣ посредственно во облегченіе Земли и утоленіе далших теготъ. Табори во време міра іакоже настоящего лѣта зачало учинило се безъ особливья вини от селѣ да неотреждают се. Тако и есть уже

3-о Чрезъ Нашъ Воинственный совѣтъ дворски готово учинило се промотреніе, и на реченне Наше командирте генерале въ Славоніи пред нѣколиким временемъ указанно, да отдѣ селѣ у Земли никаковъ форшпаннѣ развѣе въ Наших службъ-случаехъ и то по уставу, не дает се. Тако обаче да того ради Земля должна будетъ от путешествующих, были ли оны воинственны или прочи, иже кромѣ Нашей службы ходять потребно - искомьл подвози и нужное обдержаніе под праведную цѣну уредити. И тако чрез то Наше реченное м[и]л[ос]тивѣйше нарежденіе не припятствовати. По случаюже противъ надежды потомъ еще ещцедирати се будетъ, вы таковыя бывающія случаи код поменутихъ командирующихъ генераловъ сваки путь настояще предносити, да знате, съ таковымъ далнимъ приложеніемъ

4-о Къ Нашимъ службамъ потребныя форшпани по уставу такожде и от селѣ без новаца и без свакога претендирати се имущтаго полепшанія даяти. Аще же границе прейдут се от того иже таковъ ещцессъ учинить полепшаніе на учинити се имущій начинъ бонификація или поправленіе узети се будетъ должно.

5-о Дослѣ бывша сараорска даянія въ претрпленная ратная времена еже Землю вашего ради собственнаго отхраненія въ нужное защищенія

состояніе поставити, даванна быти разумѣйте. Въ будущее же есмо Мы м[и]л[ос]тивѣйше отредили да Земля по возможности въ том пощадит се и преко уставленнаго начина не насилует се. Такожде аще в единомъ году выше сараорине наложит се, то другим слѣдующимъ да облегчит се. А еже

6-о Вамъ въ прешедшем году из Нашего Осечкаго магаcina даннаго брашна касает се. Сами от себе наставити се будете таковое бывшее позаймленіе по толикомъ долгомъ времени чеканное в' Нашъ магацинь съ н[и]нѣ принесеннимъ брашномъ паки у натури что прежде принести еже тимъ выше возбудити во еже въ будущахъ паки приходящихъ требованіяхъ помоществовати. Занеже вамъ и безъ того едина особлива м[и]л[ос]тъ и облагченіе показато да вы такова узаймленіа како бы по правици было, не по тогда бывшей цѣны у новци готови, но у н[и]нѣ много меньшей цѣни нарастшаго жита токмо у натури, вазвратити имате. Тако есть

7-о Вамъ и горѣ открыло се каковымъ начиномъ Наше м[и]л[ос]тивѣйше намѣреніе и Земли г[оспо]дственное попеченіе къ тому есть націонъ в' будущее по возможности облегчати, кто порціе по веществомъ показующимъ се сыламъ размѣрити и всяко учинити се могущее облегченіе допустити. При коемъ, между Сврміею просимыя свободная лѣта токмо страннымъ пришалцемъ а не мѣстнымъ давати обычно есть. Мы же во пріатіе сего въ другомъ образе допускаемъ и найпаче ради и безъ того в' Нашей властной Земли подлежащаго съ суппликантами между населенными Ново-подунавіа особливо попеченіе имѣюще м[и]л[ос]тивѣйше неотречемъ. Прочеже

8-о За ординарное при от чрез Нашего н[и]нѣшнаго тайнаго совѣтника графа Карафу бывшая урежденіа-комисіи прежде учиненному начину свой останакъ имать ради еѣтра-ординарнагоже на учинити се имущую ландс-коншкрипцію како и проче по томъ управити се имать по праведной пропорціи. А еже противъ принц-Одешкалкина администратора принесенныя тужбы, аки бы онъ преко н'га порцискаго землнскаго у Горнему Срему съ прочими сараоринами такожде нѣколько стотина плугова за еже орати от подданниковъ насилуваль дотичет се. Будемъ Мы на то чрезъ Нашу Хофкомору от Славонійскія камерал иншпекціе далшую інформу примити, и тогда Земли по состоянію вещей достойную правицу слѣдовати допустити будемъ. При семъже

9-о Мы м[и]л[ос]тивѣйше на знаніе даемъ да сваки дистриктъ, како у Славоніи тако и у Сврміи, свое депутатирте на держати се имущая сабраніа

особливоже на урежденіе и раздѣленіе порціе и комисарске хесапе пошлетъ и тѣи всячески не аки чистъ но аки части Земли примати се и их тежби слушати се будутъ. Прочее

10-о Аще въ чрез оружіе Наше при добіеных странахъ никомуже что либо Iure postliminii претендирати и приказало се, обаче Мы от Нашея природныя м[и]л[ос]ти и къ иллврическому или расціанскому под Нашом державом сущему націону носимыя склонности еже кто в' том далше имѣти и нѣчто на шпецификаціи вручити будетъ особливою м[и]л[ос]тию Нашею дати неотрещи будемъ. Что же

11-о Тамошная расціанская милиція чрез преждная лѣта съ персонал-квартиромъ и порціомъ обтегчено было, вина и состоеніе прешедшіа брани иначе не допустила. Въ будуще еже и без того Наше всем[и]л[ос]тивѣйше намѣреніе есть цѣлое граничное содержаніе в' достойное состояніе привести.

Настають н[и]нѣ пункты иже состояніа ц[е]рковнаго касают се.
Будем Мы

1-о Каково съ въ диштрикту Лике обрѣтающимися се національными и от их изискуемими десетками свойственное состояніе есть от Нашего Австрійскаго намѣстничества извѣстїе искати. Иакоже на

2-о 3-о и 4-о Ради от нѣкоих мажарских епархіалных и грунта г[оспо]д[а]ровъ націону ово ради изисканныя десетков, ово паки ради въ вашей Цркви учинити се имущаго соединенія творимыя обиди чрезъ Нашу Мажарскую дворную канцеларію на ваше должное прошеніе веществомъ облегченію слѣдовати дахомъ. При коем такожде

5-о Чрезъ Нашъ Воинственный совѣтъ дворскый и Мажарскую дворскую канцеларію, особливо на Стлно-белградскій комитатъ, и Будим, и на еп[иско]па пет[о]црквенскаго заповедати се будетъ да бы націонъ въ своемъ закона дѣиствіи ни же от воинственных ни же от гражданских турбирало се. Но на таково начинъ да тамошный національны быватели недѣльны и праздничныя дни иакоже оны и без того крѣпостію дипломи обвезаны суть тако подобно и великыя праздники, иако Воскр[е]ніе, Сошествіе С[в]ятаго Д[у]ха и Рождество, иако и недѣлю празднують. Прочіа же ординарныя праздники непраздновати от полскаго обаче и

винограднаго и прочіе таковаго дѣланія внѣ дома обычнаго наемничкаго во еже не соблажнати народ гдѣ оны между Рімянами живутъ воздржавати се должны будутъ. А занеже

6-о Во всѣхъ наслѣдныхъ земляхъ нашихъ нѣсть обыкновенія еже малефикантомъ коего ни буд закона найпаче на вешало водещимъ се иннымъ развѣ католическимъ /римскимъ/ с[ве]щенникомъ припускаемымъ бывати. Вы сего ради едино особливо партикулярную м[и]л[ос]ть признати сами будете, яко вашего націона и закона людемъ ваши с[ве]щенницы на мѣсто осужденія см[е]ртнаго припушати се будутъ гдѣ нѣсть выше обычно малефикантомъ см[е]рть развѣ предъ однимъ днемъ погубленія возвѣщати. Ащеже бы

7-о При приближающихъ се см[е]рти случаяхъ грунтовъ-г[оспо]да или кто инъ тамошнаго народа ихъ имѣнія противъ правици поимати или еже къ ц[е]ркви надлежателство и ц[е]рковную страну оставитъ се кодъ себе задержати дерзнулъ, на то будемъ Мы егда таковая шпецифице назнаменовати се будутъ правицу администрирати. Между которимъ

8-о Мы ради в[а]шея прежде въ Сегедину бывшіа и нужди тако хотѣвшей во фортификацію употребленныя ц[е]ркви естественную інформу искати и по томъ по состоянію вещи далше въ томъ м[и]л[ос]тивѣйше заповедати будемъ. И іакоже

9-о Поменутой іллустріческый митрополітъ карловачкый Викентій Поповичъ въ дѣйствителномъ стяжаніи въ Славоніи обрѣтающаго се доминіума Даля стоитъ, тако Мы такожде ему реченный доминіумъ, како и его предecessори имѣли, в' будущее постоянно м[и]л[ос]тивѣйше вручити заключихомъ. Сврху того такожде за утоленіе между окрсть живущими грунта-г[оспо]да[ри]ми случающихъ се распрей отъ стране Нашея Славоннскыя камерал-іншпекціе по преждней конскрипціи прошаствіе обновити и по такому обычне границе положить реченной Камерал-іншпекціи повелѣли есмо. При коемъ

10-о Ради отъ поменутого митрополита в' мѣсто десетковъ претендирующихъ се три хіляде форинте на годину, Мы будущее-потребное извѣстіе искати и ему на далше по правици обзнанити будемъ. Проче же

11-о Мы м[и]л[ос]тивѣйше не стоимъ противъ того да бы тамошный націонъ елико число націонал-подданныхъ находитъ се съ доволніа Ц[е]ркви

закона своего имѣл іако же Мы уже от части и заповѣдали и надалше подобно промотреніе имѣти будемь еже бы жители закона греческаго которіи съ мѣтрополитомъ карловачким не сожителствуютъ и къ ему не надлежатъ своя главы въ д[у]ховных не лишали се.

Еже Мы тако вамъ всѣмъ и особно на ваше иллустріческаго или расціанскаго народа внутръ-данне покорнѣйше пункте со симъ за резолюцію м[и]л[ос]тивѣйше приказати хоцемъ. Мы же вамъ прочее съ цесарскою м[и]л[ос]тїю благосло[ве]нны пребываемъ.

Дано въ Нашемъ градѣ Виеннѣ, седмаго дне м[есе]ца септемврїа, седмь-на-десеть стотини двадесетаго, кралевст[а]въ Нашихъ рѣмскаго деветаго, хішпанскихъ седм-на-десетаго, мажарскаго еже и бохемскаго десетаго года.

Кароль р.с.

Евгеній от Савое

На повелѣніе от С[ве]щеннаго
католическаго цесаро-кравл[скаго]
велич[ества] собственное.

Антон[ие] Јосифъ фон Етлль р.с.

/на полеїини, написано другомъ руком/
Преводъ
Резолюціахъ под 7-м септ[енбар] 1720.
на в' 22. пунктахъ состоящаясь
предложенїхъ и изданнихъ

(АСАНУК, МП"Б", 1720/9)

Isidora Točanac Radović

THE RESOLUTION OF EMPEROR CHARLES VI FROM 1720

Summary

In 1720 Emperor Charles VI of Habsburg announced the Resolution as the response to complains and petitions of the Serb People and the Church Council, held in 1718. This Resolution contains 22 items, divided into two parts. The first part deals mostly with the problems of population in Slavonia and Srem, such as high taxes and labor obligations, abuses of Empire officials and officers, harassment committed by imperial troops. The second part refers on the disrespect of rights and privileges of the Serbian Orthodox Church in Monarchy (freedom of religion, freedom from paying church taxes to the Catholic Church, right to Church incomes).

The Resolution of Emperor Charles VI, issued in 1720, is preserved in translation into Serbian language of that time, and it is kept in the Archive of the Serbian Academy of Science and Arts, in Sremski Karlovci. The resolution provides valuable information about problems of Serbs and the Orthodox Church in Habsburg Monarchy after the Habsburg-Ottoman war (1716-1718).

Key Words: Serbs, Habsburg Monarchy, 18th century, Metropolitan Vicentije Popovic, Emperor Charles VI, Resolution.

Чланак примљен: 26. 04. 2011.

Чланак коначно прихваћен за објављивање: 27. 06. 2011.